

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

**Երևանի Հյուսիսային համալսարանի
ինստիտուցիոնալ կարողությունների վերաբերյալ**

Ըսդհանուր տեղեկություն հաստատության մասին

Հաստատության լրիվ անվանումը
Կրճատ անվանումը
Գործունեության հասցեն
Նախորդ հավատարմագրման մասին
որոշումը և ժամկետը

**Երևանի Հյուսիսային համալսարան
չունի
Ալեք Մանուկյան 15ա, Երևան, 0025, ՀՀ
Ունեցել է N 13 հավատարմագիր, 2001թ., անժամկետ**

ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ՀԻՄՔԸ

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի Հավատարմագրման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), դեկավարվելով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով, «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ, «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգով՝ ՈԱԱԿ-ի ներկայացուցիչների, փորձագիտական խմբի, գործընթացի ՈԱԱԿ համակարգողի մասնակցությամբ քննարկեց Երևանի Հյուսիսային համալսարանի կողմից ներկայացված ինքնավերլուծության, փորձագիտական գեկույցի, գեկույցում նշված թերությունների վերացման մասին Երևանի Հյուսիսային համալսարանի գործողությունների ծրագրի և այդ ծրագրի վերաբերյալ փորձագիտական խմբի կարծիքի հիման վրա կազմված Երևանի Հյուսիսային համալսարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների վերաբերյալ ՈԱԱԿ-ի եզրակացության նախագիծը:

Քննարկման արդյունքում ամրագրվեց հետևյալը.

Հավատրմագրման գործընթացի հիմնական փուլերն իրականացվել են հետևյալ ժամկետներում.

Դիմում-հայտի ներկայացում՝

27.02.2012,

բուհի ինքնավերլուծության ներկայացում՝

29 սեպտեմբերի 2012,

փորձագիտական այցի իրականացում՝

3-7 դեկտեմբերի 2012,

փորձագիտական գեկույցի ներկայացում՝

1 մարտի 2013,

թերությունների վերացման ծրագրի ներկայացում՝

19 փետրվարի 2014:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը¹: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հակատարմագրման 10 չափանիշներով²:

ՀԱՄԱՌՈՅՏ ԱՎԱՐԿ

Գնահատում իրականացնելիս հաշվի է առնվել, որ Երևանի Հյուսիսային համալսարանը Հայաստանի Հանրապետությունում պետականորեն արտոնագրված մասնավոր բարձրագույն ուսումնական հաստատություն է, որը հիմնադրվել է 1996 թ. և իրականացնում է «ՀՀ կրթության որակավորումները և դրանց ընդհանրական բնութագրերը» փաստաթղթի (ՈԱԾ) 6-րդ և 7-րդ մակարդակներին համապատասխան մասնագիտական կրթություն: Համալսարանն իրականացնում է ինչպես առկա, այնպես էլ հեռակա ուսուցում: ՄՈՒՀ-Ն ոնք պետական հավատարմագիր ստացած 6 մասնագիտություն՝ «Իրավագիտություն», «Մանկավարժություն և մեթոդիկա», «Օտար լեզու և գրականություն», «Լրագրություն», «Զեռնարկությունների տնտեսագիտություն և կառավարում», «Ինֆորմատիկա և հաշվողական տեխնիկա»: Երկու մասնագիտություն՝ «Հայոց լեզու և գրականություն» և «Հոգեբանություն» առայժմ հավատարմագրված չեն:

Նախկին հավատարմագրումից հետո ՄՈՒՀ-ը իրականացրել է մի շարք փոփոխություններ՝ բարելավվել են շենքային պայմանները, ընդլայնվել են ուսուրսները, վերանայվել են կրթական ծրագրերը, շեշտադրվել է անհատական աշխատանքը ուսանողի հետ, վերանայվել են կարգերը:

ՄՈՒՀ-ի կողմից պլանավորված և իրականացվող գործունեությունը համապատասխանում է ինչպես իր առաքելությանը, այնպես էլ համահունչ է ՀՀ ՈԱԾ-ի պահանջներին: Այսուամենայնիվ, համապատասխանությանն ուղղված կոնկրետ գնահատման և վերանայման մեխանիզմները դեռևս հստակորեն չեն գործում: Այսպես օրինակ, նախորդ Ռազմավարական ծրագրի անկատար լինելու, ինչպես նաև ներկա Ռազմավարական ծրագրի ավելի լավը լինելու մասին համոզմունքը հիմնավորված չէ ստուգման, գնահատման և վերլուծության արդյունքներով:

Համալսարանի կառավարման համակարգում գործում են վարչական ենթահամակարգի կառավարող սուբյեկտներ /ռեկտոր, պրոռեկտոր, ուսվարչության պետ, դեկաններ, ամբիոնների վարիչներ/ և կառավարման կողեզիալ մարմիններ /գիտխորհուրդ, ուսումնամեթոդական խորհուրդ, ֆակուլտետային խորհուրդներ, ամբիոններ/: Կառավարող սուբյեկտները հաշվետու են կառավարման կողեզիալ մարմիններին: Սակայն, հաշվետվողականության մեխանիզմները մինչ այժմ լավ չեն գործել, հաշվետվողականությունը պարտադիր չի եղել և կրել է մասնակի բնույթ: Մասնավորապես, մինչև այժմ չի ձևավորվել ՄՈՒՀ-ի ռեկտորի տարեկան հաշվետվությունների ավանդույթը: 2012թ.-ի սկզբին մշակվել և Հյուսիսային համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից հաստատվել է ՄՈՒՀ-ի նոր առաքելությունը, որին հետևել է համալսարանի նոր՝ 10 չափանիշներից բաղկացած Ռազմավարական ծրագրի մշակման գործընթացը, որը դեռևս ընթացքի մեջ է: Ընդ որում, ամբիոնները և դեպարտամենտները նույնական մշակել և համալսարանի կայքեզում տեղադրել են իրենց Ռազմավարական ծրագրերը:

¹ Հավելված 1՝ Փորձագիտական խմբի կազմը և ՈԱԱԿ-ի աջակցող անձնակազմը

² Հավելված 2՝ ԱՍՓՈՓ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

ՄՈՒՀ-ի կողմից իրականացվող ՄԿԾ-երի մշակման գործընթացը դեռևս գտնվում է մեկնարկային փուլում: Համալսարանը մտադիր է այս հարցով ակտիվորեն զբաղվել ներկայումս Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրված դրամաշնորհի շրջանակներում:

ՄՈՒՀ-ում իրականացվել է դասավանդման մեթոդներին նվիրված դասախոսական կազմի վերապատրաստում: Հանդիպումը ուսանողների հետ ցույց տվեց, որ վերջիններիս բավարարում են ուսուցման մեթոդները: Ուշադրության արժանի է այն հանգամանքը, որ համալսարանում պարբերաբար կատարվել և կատարվում են մասնագիտությունների ուսումնական պլանների և առարկայական ծրագրերի արդյունավետության գնահատում և վերանայում, ինչը մշտապես քննարկվում է գիտխորհրդի, ուսումնամեթոդական խորհրդի, ուսանողների հետ համատեղ ժողովների ընթացքում:

ՄՈՒՀ-ում դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների, ինչպես նաև դասավանդման նյութերի ու ռեսուրսների արդիականացման քաղաքականություն և ընթացակարգեր մշակված չեն:

ՄՈՒՀ-ն ունի ուսանողների ընդունելության անցկացման քաղաքականություն և ընթացակարգ: Համալսարանը գուգակցում է ուսանողների համակազմի ձևավորման մի շարք մեխանիզմներ՝ մարգերի դպրոցներում շարունակաբար իրականացվող քարոզարշավներ, տեղերում անցկացվող մասնագիտական կողմնորոշման զրույցներ, բաց դրների օրեր, օլիմպիադաներ, գովազդային տեսահոլովակների տարածում ու հեռարձակում: Ուսանողական ակտիվ կյանքը, բազմապիսի անվանական կրթաթոշակների առկայությունը համալսարանը ապագա դիմորդների համար ավելի գրավիչ դարձնելու լրացուցիչ եղանակ է: Համալսարանը յուրահատուկ է նրանով, որ վարձավճարների մատչելիությունը հնարավորություն է ստեղծում կրթական ծառայություններ մատուցել միջինից ցածր կենսամակարդակ ունեցող ընտանիքների զավակներին: Ցածր առաջադիմություն ունեցող ուսանողների համար ստեղծված են ակադեմիական պարտքերի վերահանձնման ձկուն մեխանիզմներ՝ ընդհուպ մինչև լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպումը, վերահանձնման անհատական զրաֆիկի սահմանումը: ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների կարիքների վերհանման ավանդական եղանակներ, այսինքն՝ ուսանողների կարիքների վերհանումն իրականացվում է ուսանողական խորհրդի միջնորդությամբ: Առկա են փաստեր, երբ ուսանողական խորհրդող վեր է հանել մի շարք հարցեր, որոնք գտել են իրենց լուծումները:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի համարման քաղաքականությունը համապատասխանում է բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզավորման կարգի պահանջներին: Համալսարանն ունի նաև մշակված ատեստավորման կարգ: ՄՈՒՀ-ի մի շարք լավագույն շրջանավարտներ ընդգրկված են համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմում: ՄՈՒՀ-ում մշակված է դասախոսների խրախուսման քաղաքականություն և ընթացակարգ, կիրառվում են բարոյական և նյութական օգնության զանազան միջոցներ: Համալսարանում կիրառվում է դասախոսների հետազոտությունների տպագրության պրակտիկա՝ բուհի ֆինանսական միջոցների հաշվին:

ՄՈՒՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմն համապատասխանում է ՄՈՒՀ-ի առարկելությանը, ՄԿԾ նպատակներին և պահանջներին: Համալսարանի շրջանավարտները համալրում են պրոֆեսորադասախոսական կազմը, գիտական կոչում ստանում և ծառայում հարազատ համալսարանին:

Թեև ՄՈՒՀ-ի ուսումնական ծրագրում ամրագրված է, որ Հյուսիսային համալսարանը զիտահետազոտական չէ, այնուամենայնիվ, հաստատության ամբիոններում ձևավորված է գիտական հետազոտությունների հեռանկարային ու կարճաժամկետ պլաններ և տարեկան

հաշվետվություններ ներկայացնելու պրակտիկա: Յուրաքանչյուր տարի ՄՈՒՀ-ում կազմակերպվում են գիտաժողովներ: Առկա են 2007, 2009, 2010թթ. գիտաժողովների նյութերի հրատարակված ժողովածուները: Համալսարանի ներկայացուցիչները մասնակցել են ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ արտերկրում կազմակերպված մի շարք գիտաժողովների: Համալսարանի հետազոտական գործունեությանը մասնակցում են նաև ուսանողները, ովքեր դասախոսների դեկանալիքարությամբ ձեռք են բերում գիտական աշխատանք կատարելու հմտություններ: Համալսարանի պրոֆեսորադասախոտական անձնակազմի կողմից հրատարակվել են մենագրություններ, մի շարք դասախոսներ պաշտպանել են թեկնածուական և դոկտորական ատենախոսություններ, իսկ ումանք ստացել են դրցենտի կոչում: Համալսարանի ուսումնական ծրագրում նախատեսված է ընդլայնել գիտահետազոտական ուղղությամբ տարբող աշխատանքը:

ՄՈՒՀ-ը տրամադրում է բավարար ռեսուրսներ, որոնք թույլ են տալիս ապահովել հաստատության բնականոն կենսագործունեությունը: Հաստատությունում գործում են 4 համակարգչային լաբորատորիաներ, որոնք համալսարանի ուսանողներին հնարավորություն են ընձեռում ձեռք բերել համակարգչային գիտելիքներ և օգուվել տեղեկատվական տեխնիկայից: Հաստատության համակարգիչների մոտ 80%-ը միացած է համացանցին: Կրիմինալիստիկայի լաբորատորիան ևս կարևոր դեր է խաղում տվյալ ՄԿԾ-երի պատշաճ իրականացման գործում: Չնայած գործունեության տասնվեց տարիների ընթացքում համալսարանը զգալի ներդրումներ է կատարել և ապահովել է իր հոչակած նպատակների իրականացման ընթացքը, բայցևայնպես, իր առաքելությունը լիարժեք կերպով կյանքի կոչելու համար հաստատությունը դեռևս ունի նոր ռեսուրսների ներդրման կարիք:

Համալսարանում ավանդաբար ընդունված է և կիրառվում են ստորաբաժանումների պարբերական հաշվետվողականության առանձին մեխանիզմներ, որոնք համակարգ չեն կազմում, օրինակ՝ արտաքին շահակիցների առումով, հասարակությանը տրամադրվող ծառայությունների հասուլ մշակված ուսումնականություն և քաղաքականություն չկա: ՄՈՒՀ-ը մասնակցում է կրթության ոլորտում օրինաստեղծ գործունեությանը: ՄՈՒՀ-ի ռեկտորը ոչ պետական համալսարանների միության նախագահն է: Վերջին ութ տարիների ընթացքում ՄՈՒՀ-ը յոթ պետական բուհերի շարքում ընդգրկված է ՀՀ խոշոր հարկադարձություն ունեցող հարկադարձություն և ընթացակարգեր ՄՈՒՀ-ը չունի:

Արտաքին կապերը խրախուսող քաղաքականություն և ընթացակարգեր ՄՈՒՀ-ը չունի: Միջազգայնացմանը նպաստող քաղաքականությունը մշակման փուլում է: Չնայած այդ հանգամանքին, 2011 թ.-ին ստեղծվել է արտաքին կապերի ստորաբաժանումը և զրվել է արտաքին կապերի կանոնակարգի նախագիծը: Համալսարանը համագործակցության պայմանագիր է կնքել Լեհաստանի “Աղամ Միջեկիչ” համալսարանի, 2010 թվականին Սանկտ-Պետերբուրգի կառավարման և Էկոնոմիկայի համալսարանի հետ:

ՄՈՒՀ-ում առկա են որակի ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգեր: Համալսարանի բոլոր մակարդակներում կարևորում են կրթության որակը և որակի ապահովումը: Տրամադրվել են մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ գործընթացների կազմակերպման համար ՄՈՒՀ-ում գործում է որակի ապահովման վարչություն իր հաստիքային աշխատողներով, որակի ապահովման ցանցային համակարգի ստեղծումն ընթացքի մեջ է: Համալսարանը հրատարակել է որակի ապահովման ուղեցույց, որի նպատակն է ներքին շահակիցների տեղեկացվածվության բարձրացումը: Անցկացվել են ՌԱՎ-ի հանձնաժողովների անդամների մի մասի վերապատրաստման դասընթացներ: Այլընտրանքային ներքին առլինտորական գործունեություն ապահովելու նպատակով ձևավորել է ուսանողական շարժում: Ուսանողական հանձնաժողովը ձեռք է բերել

հարաբերական ինքնուրույնություն և օժանդակություն է ցուցաբերել որակի ապահովման մեխանիզմների ձևավորման գործում և ընթացակարգերում: Արդյունավետ է գործում “Հյուսիսային համալսարանում որակի բարելավման, որակյալ բարձրագուն կրթության ապահովման նպատակով ուսանողական հարցման և դասախոսների գնահատման” կանոնակարգը, որը հնարավորություն է տալիս ուսանողին՝ գնահատելու իր դասախոսներին՝ դրանով իսկ վեր հանելով ՍՈՒՀ-ի կարիքները դասավանդման և դասախոսների վերապատրաստման ուղղությամբ: Հյուսիսային համալսարանում որակի բարելավման, որակյալ բարձրագուն կրթության ապահովման նպատակով իրականացվող աշխատանքներում իրենց ուրույն տեղն ունեն Ֆոկուս խմբերի շրջանակներում իրականացված աշխատանքները:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

1. Համալսարանն ունի աշխատակիցների կողմից ընդունվող հստակ առաքելություն, որում ամփոփված են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքներին վերաբերող դրույթներ: ՍՈՒՀ-ն ունի նորմատիվ փաստաթղթեր, որոնք հիմք են ստեղծում ներքին շահակիցների կարիքների բացահայտման համար: ՍՈՒՀ-ի կողմից պլանավորված և իրականացվող գործունեությունը համապատասխանում է ինչպես իր առաքելությանը, այնպես էլ համահունչ է ՀՀ ՈՍՇ-ի պահանջմաներին:
2. ՍՈՒՀ-ն ունի կառավարչական որոշումներ կայացնելու կանոնակարգված գործընթաց, այստեղ ձևավորվել է սուբորդինացիայի և ժողովրդավարության համադրման վրա հիմնված կորպորատիվ մշակույթ: Բարձր է ուսանողների տեղեկացվածության աստիճանը սեփական իրավունքների վերաբերյալ: Համալսարանի գիտխորհրդի կազմում ներկայացված են պահանջված քանակով ուսանողներ:
3. ՍՈՒՀ-ում մեկնարկել են ՄԿԾ-երի մշակման, բենշմարքինզի գործընթացները, կատարում է լրամշակման և բարելավման աշխատանքներ, փորձում է վերացնել դրանցում բացահայտված թերությունները:
4. ՍՈՒՀ-ն ունի ուսանողության ակտիվ ջոկատ, որը ՍՈՒՀ-ի կառավարման մարմինների հետ գտնվում է համագործակցային հարաբերությունների մեջ, գործում է ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման քաղաքականություն: ՍՈՒՀ-ում փաստաթղթերով կանոնակարգված է ուսանողների իրավունքների պաշտպանությանն առնչվող իննդիրների որոշակի շրջանակ:
5. Դասախոսական կազմի պարբերական գնահատման համար ՍՈՒՀ-ն ունի ձևավորված քաղաքականություն: Համալսարանում աշխատում է բարձրակարգ և փորձառու պրոֆեսորադասախոսական կազմ, որի որակից ուսանողները բավարարված են:
6. Համալսարանում որպես ավանդույթ ձևավորվել է ֆակուլտետների դեկանների ընթացիկ և տարեկան հաշվետվողականություն, ինչպես նաև ուսման որակի և ավարտական /պետական/ քննությունների հանձնաժողովների նախագահների հաշվետվողականություն: ՍՈՒՀ-ը, որպես խոշոր հարկատու հանրես է գալիս հասարակության առջև որպես սոցիալական պատասխանատվություն կրող հաստատություն:
7. Որակի ապահովման քաղաքականության, ընթացակարգերի ու ուղեցույցի գոյությունը, ինչպես նաև վարչության հանձնաժողովների անդամների վերապատրաստումը արյունավետությանը նպաստող գործուններ են: Ուսանողների ներգրավումը որակի ապահովմանը միտված գործընթացներին նպաստավոր է՝ շափանիշի բավարարման տեսանկյունից: Որակի ապահովման քաղաքականությունն անցումային շրջանի համար իրատեսական է:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

1. ՍՈՒՀ-ի նորմատիվ փաստաթղթերից ոչ բոլորն են իրենց մեջ պարունակում իրականացման մեխանիզմների հնարավորություններ, ինչի պատճառով ունեն թույլ գործառնական ելքեր:

- ՍՈՒՀ-ում դեռևս հստակորեն չեն գործում իր առաքելությանը և ՀՀ ՈԱՇ-ի պահանջների համապատասխանությանն ուղղված գնահատման և վերանայման կոնկրետ մեխանիզմները:
2. ՍՈՒՀ-ում աշխատանքները պլանավորվել են և իրականացվել, սակայն լավ մշակված մեխանիզմներ դրանց գնահատման և բարելավման ուղղությամբ չեն եղել:
 3. ՍՈՒՀ-ում դեռևս առկա չէ մասնագիտության կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման հստակ և մշակված քաղաքականություն:
 4. Համալսարանի գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների ներգրավվածությունը կրում է մասնակի բնույթ, որը արդյունք է որոշ ամբիոնների կամ անհատ դասախոսների մասնավոր նախաձեռնորդականության:
 5. Համալսարանը չունի հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն, բայց կազմակերպել է մի շարք միջազգային և հանրապետական գիտական կոնֆերանսներ:
 6. Ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ուսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ դեռևս մշակված չեն:
 7. Համալսարանում չի կիրառվել ուեկտորի տարեկան հաշվետվությունների պրակտիկան:
 8. Արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման նորաստեղծ ենթակառուցվածքը դեռևս չունի ուսուրսներ, որոնց վրա հիմնվելով հնարավոր կլինիկ ՍՈՒՀ-ի միջազգայնացմանը թափ հաղորդել և մտնել կանոնակարգված և ակտիվ գործընթացի մեջ:

Հիմնական խորհրդատվություններ

Առաքելություն և նպատակներ.

1. ՍՈՒՀ-ի հավակնությունը մեր երկրի բարձրագույն մասնագիտական կրթության ոլորտում բնակչության նվազ սոցիալ-տնտեսական հնարավորություններ ունեցող ներկայացուցիչների «մուտքի» դեպքում բավարար վերջնարդյունքի «ելքի» ապահովումն է, ուստի նպատակահարմար է, որպեսզի այս գաղափարը ամրագրվի համալսարանի ռազմավարական փաստաթղթերում:
2. Անհրաժեշտ է ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել արտաքին շահակիցների խնդիրների վերհանմանը և այդ ուղղությամբ տարվող աշխատանքներին՝ ելնելով հաստատության կողմից որդեգրված առաքելության և նպատակների տրամաբանությունից: Ըստ որում, ցանկալի է, որպեսզի ծնողները ևս դիտարկվեն որպես արտաքին շահակիցներ և հաշվի առնվեն նաև նրանց կարիքները:
3. Անհրաժեշտ է ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել որակի ապահովման ուղղությամբ իրականացվող վերահսկողությանը և ակտիվացնել մոնիթորինգային խմբի աշխատանքները դրանցում շեշտելով արդյունքների չափելիության և հետադարձ կապերի ապահովման հարցերը:

Կառավարում ու վարչարարություն

1. Անհրաժեշտ է ավելի մեծ ներդրումներ կատարել ՊԴ կազմի մասնագիտական վերապատրաստման, գրադարանային ֆոնդի հարստացման, համալսարանի միջազգային կապերի սերտացման և ուսանողանության գործունեություն ապահովելու համար անհրաժեշտ այլ ասպարեզներում:
2. Անհրաժեշտ է ունենալ մշակված չափանիշներ, որոնց հիման վրա իրականացվող պարբերական գնահատումները թույլ կտան հստակ պատկերացում կազմել արդեն իսկ առկա գործընթացի կենսունակության և կայունության մասին:
3. Խորհուրդ է տրվում նաև մշակել ժամանակային տեսակետից հստակ ձևակերպումներ ունեցող կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ գործողությունների պլաններ, որոնք կրիսեն համալսարանի և ստորաբաժանումների ՌԾ-ներից: Դրանց առկայությունը հիմք կատեղծի

պլանավորելու և իրականացնելու մշտադիտարկում, որը պարբերաբար կարձանագրի իրականացված աշխատանքների պլանավորման և կատարման դինամիկան, ինչպես նաև դրանց համապատասխանությունը հաստատության առաքելությանն ու նպատակներին:

4. Լուրջ կատարելագործման կարիք ունի կառավարման սուբյեկտների հաշվետվողականության հարցը: Հաշվետվողականության մշակույթի ձևավորման հարցում կարևոր է ոչ միայն վերընթաց հաշվետվողականության ավանդույթի առկայությունը, այլև՝ վարընթաց հաշվետվողականությունը, որը կառավարման ոչ պակաս արդյունավետ գործիք է: Ըստ որում, հաշվետվողականության մեխանիզմներն ավելի արդյունավետ կգործեն, եթե հաշվի առնվի համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժնումների գարզացման դինամիկան:

Մասնագիտության կրթական ծրագրեր

1. Կարևոր և անհրաժեշտ է կազմել սեփական ՄԿԾ-երը՝ հաշվի առնելով ուսումնառության ակնկալվող արդյունքները: ՍՈՒՀ-ում կազմած ՄԿԾ-երը անհրաժեշտ է ուղարկել արտաքին փորձաքննության տվյալ ոլորտի գործատուներին:
2. Կրթության որակի ապահովման համակարգում շատ կարևոր ներդրում կիանդիսանա նաև միջամբիոնային փոխքննարկումների կազմակերպումը: Անհրաժեշտ է ամբիոններում պարբերաբար կազմակերպել ՄԿԾ-երի քննարկման ուսումնամեթոդական սեմինարներ, որը կներկայացվեն թե՛ դասալսումների արդյունքներ, և թե՛ կվերլուծվի ընթացիկ ՄԿԾ-ն, կմշակվեն մշտադիտարկման արդյունավետ մեխանիզմները, կքննարկվեն բարելավման ուղիները:

Ուսանողներ

1. Անհրաժեշտ է իրականացնել լրացուցիչ և խորհրդատվական աշխատանքների արդյունավետության գնահատում ինչպես դասախոսների, այնպես էլ ուսանողների տեսակետից: Իրականացված աշխատանքի թույլ և ուժեղ կողմերի բացահայտումը թույլ կտա կատարել անհրաժեշտ շնկումներ և ապահովել այս գործունեության արդյունավետությունն ու շարունակականությունը:
2. Հարկավոր է ուսանողների համար կազմակերպել սեմինարներ՝ նվիրված, առհասարակ, մարդու իրավունքներին, մասնավորապես, ուսանողների իրավունքների պաշտպանության հարցերին: Դա կնպաստի այս խնդրի վերաբերյալ ուսանողների գիտակցության բարձրացմանը:

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ.

1. Անհրաժեշտ է մշակել և ներդնել պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգերի միջոցով:

Հետազոտություն և գարզացում.

1. Հարկավոր է հետազոտության ոլորտում մշակել երկարաժամկետ ուսումնավարություն: Ըստ որում, հետազոտությունների իրականացումը ճիշտ կլինի կազմակերպել նախապես մշակված քաղաքականության և ընթացակարգերի միջոցով:
2. Հետազոտական ոլորտում համալսարանի հետազա հաջողությունները որոշ չափով պայմանավորված են ամբիոններում պարբերական գիտակրթական սեմինարների կազմակերպմամբ, որոնցում ընդգրկված կլինեն ինչպես ամբիոնների աշխատակիցները, այնպես էլ ուսանողները:
3. Քանի որ համալսարանի հիմնական հետազոտական ուղղությունը հայագիտականն է, ապա հարկավոր է փորձել գիտական կապեր հաստատել սիյուռքում գործող հայագետների հետ, ինչու ոչ, նաև՝ այլազգի հայագետների հետ, որոնց գիտական հետաքրքրության շրջանակներում է, օրինակ Թումանյանի գրական ժառանգությունը:

4. Համալսարանում ակադեմիական ազնվությունը երաշխավորող և գրագողությունը կանխարգելող միջոցների քաղաքականության ու ընթացակարգերի ստեղծման և ներդրման խնդիրը նույնպես կարու է շուտափույթ լուծման:

Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ.

1. Անհրաժեշտ է ստեղծել մի շարք ընթացակարգեր, որոնք կնպաստեն գործընթացների կառավարման բարելավմանը:
2. Հարկավոր է մշակել ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:
3. Համալսարանի ֆինանսական քաղաքականության հարցերի պլանավորման, իրականացման, որոշ հարցերում մշտադիտարկման և բարելավման գործընթացներին սեփականատերը պետք է ներգրավի համալսարանի կառավարման բարձր և միջին օդակների ներկայացուցիչներին:

Հասարակական պատասխանատվություն.

1. Անհրաժեշտ է հասարակության շրջանում իրականացնել հարցում՝ պարզելու համար համալսարանի գործունեության մասին հանրային տեղեկացվածության աստիճանը, առկա պատկերացումների համընկնումը համալսարանում առկա իրողությունների հետ և այլն: Այդպիսի տվյալներ կարելի է առանալ նաև համացանցում ակտով աշխատանք իրականացնելու ճանապարհով, սոցիալական ցանցերում հարցումներ կատարելով և այլն:
2. Խնդրո առարկա շափանիշի ուղղությամբ իրականացված և իրականացվելիք ծավալուն և բազմաբնույթ աշխատանքները պետք է դասակարգել ըստ դրանց արժեքային ուղղվածության, համակարգել, ձևակերպել հետապնդվող նպատակները, դրանց հիմքում դնել հստակ մեխանիզմներ, ստորագրել արդյունավետության աստիճանը: Այս ամենը կնպաստի, որպեսզի համալսարանի կողմից իրականացվող աշխատանքները տեսանելի դառնան և ընդգրկվեն ՍՈՒՀ-ի կողմից տարբեր գործունեության մեջ դառնալով դրանց օրգանական բաղադրամասը:

Արտաքին կապեր և միջազգայնացում.

1. Պետք է աշխատանքներ տանել Համալսարանի արտաքին կապերի աշխատացման և միջազգայնացման քաղաքականության և ընթացակարգերի ստեղծման ուղղությամբ
2. Արտաքին կապերի բաժնի աշխատանքն առավել արդյունավետ կլինի, եթե այն համակցվի Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնի, կայքեջի և ֆեյսբուքի պատասխանատունների, թերթի և ամսագրի խմբագրության հետ:
3. Ֆինանսական շրջափելի ներդրումներ պահանջող այս ոլորտի զարգացման համար հարկավոր է ակտիվացնել տեղական և արտասահմանյան հովանավորների որոնման աշխատանքները, ակտիվութեան մասնակցել դրամաշնորհային ծրագրերի: Այս հարցում հաջողությամբ գործելուն կօգնի արտաքին կապերի բաժնի աշխատակցի մասնակցությունը դրամական միջոցների հայթայրման դասընթացների /fundraising/:

Որակի ներքին ապահովման համակարգ.

1. Շահակիցների տեղեկացվածության աստիճանի վերաբերյալ տվյալների ստացումը պետք է հիմնված լինի հետարար կապի մեխանիզմների պարբերական կիրառման վրա: Սա կնպաստի որակի ապահովման ներքին համակարգի օբյեկտիվ, իրատեսական և արդյունավետ շարունակական գործունեությանը:
2. Բենշմարքինգի համաձայնագրերի շրջանակներում ՍՈՒՀ-ի որակի ապահովման ինքնավերլուծությունը ամբողջությամբ կամ հատված առ հատված հարկավոր է հանձնել արտաքին փորձաքննության:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑՈՒՄ ՆՇՎԱԾ ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ԲՈՒՀԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Երևանի Հյուսիսային համալսարանը ընդունում է, որ փորձագիտական խմբի կողմից տրամադրված խորհրդատվությունները բուհի ուսումնական շրջանակներում են, և ներկայացրել է «Փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների ծրագիր և ժամանակացույց» (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ հաստատված Գիտական խորհրդի կողմից 19.02.2014թ. կայացած նիստում:

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով վերջնական գեկույցում ներկայացված խորհրդատվությունների հիման վրա կազմված Երևանի Հյուսիսային համալսարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների բարելավումների պլանը, եզրակացնում է.

1. Համաձայն պլանի՝ բուհը հանձն է առնում իրականացնել մի շարք խնդիրների շուրջ փորձագիտական խմբի տրամադրած խորհրդատվությունները: Դետը է նշել նաև, որ բարելավման պլանում կան գործողություններ, որոնք արդեն կատարված են, կան գործողություններ, որոնք պլանավորման կամ իրագործման փուլում են: Բուհը իրականացրել է գործողություններ, որոնք մշակել և ներդրել է փորձագիտական խմբի այցից հետո: Խումբը գտնում է, որ հրատապ փոփոխություններ պահանջող բոլոր խորհրդատվությունները ներառված են պլանում, և անհրաժեշտ ուսուրանություններ են տրամադրվելու դրանց իրականացմանը մոտակա երկու տարիների ընթացքում՝ մինչև 2015 թվականի վերջը:

Սակայն հրատապ լուծում պահանջող մի շարք խնդիրներ բուհի կողմից չեն կարևորվել բավարար չափով.

ա) «Մասնագիտության կրթական ծրագրեր» տիրույթում փորձագիտական խումբը ցանկանում է տեսնել թե բուհը ինչ քայլեր է իրականացնում մասնագիտության կրթական ծրագրերի մրցունակության և գրավչության ապահովման տեսանկյունից:

բ) «Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ» տիրույթում ցանկալի կլինիկ որպես առաջին քայլ տեսնել առկա ՊԴ կազմի կարողությունների գնահատումն ու վերլուծությունը՝ կարիքների վերհանման նպատակով, ինչը բույլ կտար հետազայում մշակումները ճիշտ ուղղությամբ իրականացնել:

գ) «Հետազոտությունը և զարգացումը» տիրույթում պարզ չէ, թե ինչ քայլեր է ձեռնարկում բուհը և ինչ վերջնարդյունքի է հասնելու հետազոտահեն կրթական համակարգի ձևավորման ուղղությամբ: Ցանկալի կլինիկ, որ ավելի հստակ ներկայացվեր “հետազոտահեն” կրթական համակարգը, որը պատրաստվում է բուհը ստեղծել:

դ) Հրատապ իրականացում պահանջող այլ խորհրդատվություններ վերաբերում են մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայրի բարելավմանը՝ ուսումնանյութական բազայի զարգացմանը և հետազոտական լաբորատորիաների հազեցվածության մեծացմանը:

ե) Հասարակական պատասխանատվության ոլորտում դարձյալ շարունակում են ուկտորի և ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունների հրապարակումը դիտարկել թափանցիկության ապահովման միակ մեխանիզմ, մինչդեռ ակնկալվում էր դրանց բազմազանեցում և հրապարակայնության պահանջի տարածում բոլոր գործընթացների վրա:

զ) «Ուսանողներ» տիրույթում նկարագրված վերջնարդյունքները միայն բավարարվածություն են ստուգում, սակայն պարզ չէ, թե ուսանողներին տրվող խորհրդատվությունների արդյունավետության մակարդակի ուսումնասիրություն ինչպես է կատարվում:

2. Բոլոր քայլերի համար հստակ նշված են պատասխանատու անձը և աշխատանքային խումբը, տրամադրվող ուսուրանությունները: Քայլերի մեծ մասը ներառում են իրատեսական ժամկետներ:

3. Պլանում ներկայացված չէ քայլերի արդյունավետության և ազդեցության գնահատման և ոչ մի չափելի ցուցիչ Այնինչ այս պլանը որպես ռազմավարական գործողությունների պլան իր մեջ պիտի պարունակի մշտադիտարկումից բացի նաև վերջնարդյունքին հասնելու չափի պլանավորված ցուցիչներ:

4. Վերջնարդյունքները պլան-ժամանակացույցում հիմնականում այնպիսին են, որ ցույց չեն տալիս բարելավումների որակական արդյունքները, թե որակական ինչպիսի փոփոխություններ կարելի է ակնկալել տվյալ գործողության ավարտին:

Եզրակացում. Ծրագրի հիմնական մասի իրականացումը ոխսկեր չի պարունակում: Նրա հաջող իրականացման արդյունքում մոտակա երկու տարվա ընթացքում մշակված կյինեն հիմնական ոլորտներում համալսարանի գործողությունները կանոնակարգող նորմատիվային փաստաթղթերը և սկսված կյինեն հիմնական գործընթացները, որից հետո կարելի է անդրադառնալ դրանց ազդեցության և արդյունավետության գնահատմանը:

Ելնելով վերոգրյալից, ՈԱԱԿ-ը Հավատարմագրման հանձնաժողովին առաջարկում է իր որոշման մեջ իրանել Երևանի Հյուսիսային համալսարանին՝

- 1) առաջնահերթ լուծում տալ Մասնագիտության կրթական ծրագրեր, Հետազոտություն և գարզացում, Արտաքին կապեր և միջազգայնացում ոլորտներում առկա խնդիրներին,
- 2) «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգի 12 կետով կամ Հավատարմագրման հանձնաժողովի կողմից սահմանված ժամկետներում պարբերաբար ՈԱԱԿ ներկայացնել գրավոր գեկույց իրականացված գործողությունների արդյունքների վերաբերյալ,
- 3) բուհի կողմից ներկայացված փորձագիտական գեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագրի վերանայման ժամանակ հաշվի առնել սույն եզրակացության մեջ նշված դիտողությունները ծրագրի վերաբերյալ:

ՈԱԱԿ-ը գտնում է, որ առաջարկվող բարեփոխումները կնպաստեն ինքնավերլուծության գեկույցում ներկայացված համալսարանի հավակնությունների իրականացմանը և հիմք կհանդիսանան հաջորդող գնահատման համար:

Փորձագ. Խմբի ղեկավար

ՈԱԱԿ Համակարգող

Փորձագիտական խմբի կազմը.

- Դոցենտ Կարինե Նալշաջյան, հոգեբ.գիտ.թեկնածու, Եվրոպական կրթական տարածաշրջանային ակադեմիայի հոգեբանության և մանկավարժության ցիկլի վարիչ, ղեկավարում է <<Մեկնություն>> հոգեբանական հետազոտությունների կենտրոն ՀԿ-ն,
- Դոկտոր Զագանաք Փաթիլ Որակի ապահովման Ասիական ցանցի ղեկավար, Հնդկաստան
- Դոցենտ Արևիկ Սարգսյան, Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան, ԱՐԼԻԱՆ խորհրդատվական և թրեյնինգ ՄՊՀ - տնօրեն,
- Դոցենտ Արևիկ Հռվիաննիկյան, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան,
- Հռիփսիմե Մարկոսյան, 4-րդ կուրսի ուսանող, Երևանի պետական լեզվաբանական համալսարան համալսարան, ՀՀ:

ՈՍԱԿ-ի աջակցող աշխատակազմը.

- Լուիզա Միջիտոսյան, մանկ. գիտ թեկն., դոցենտ, ՈՍԱԿ-ի քաղաքականության մշակման և իրականացման ավագ մասնագետ և խմբի աշխատանքների համակարգող,
- Վարդուհի Գյուլազյան, կրթության կառավարման մագիստրոս, ՈՍԱԿ-ի ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ, թարգմանիչ,
- Ծովինար Քեշեցյան, ԵՊՀ բակալավրիատի 4-րդ կուրսի ուսանողուհի, քարտուղար-սղագրող:
- Լիլիթ Պիպոյան, կրթության կառավարման ասպիրանտ, դիտորդ:

